

**Základní škola a Mateřská škola Šenov u Nového Jičína,
příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„ Učíme se hrou “

Vedoucí učitelka: Bc. Soňa Golichová

Schválila: PaedDr. Jana Bělůnková, ředitelka školy

Obsah

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Oficiální název ŠVP	4
1.2	Předkladatel a zřizovatel.....	4
1.2.1	Předkladatel.....	4
1.2.2	Zřizovatel	5
1.3	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika mateřské školy.....	6
2.1	Úplnost a velikost školy	6
2.2	Umístění školy.....	6
2.3	Charakteristika pracovníků MŠ.....	6
2.4	Charakteristika dětí.....	6
2.4.1	Vzdělávání dvouletých dětí.....	6
2.5	Dlouhodobé projekty	7
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizační chod a řízení MŠ	9
3.4.1	Organizační schéma	10
3.4.2	Materiální podmínky	10
3.4.3	Informační systém	11
3.4.4	Denní program.....	11
3.4.5	Zajištění zdraví a bezpečnosti dětí	12
3.5	Personální zajištění	12
3.6	Partnerství a spolupráce mateřské školy.....	12
3.6.1	Spolupráce se zákonnými zástupci a rodinou dítěte.....	13
3.6.2	Pravidelné akce organizované MŠ	13
3.6.3	Spolupráce se základní školou	14
3.6.4	Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Nový Jičín.....	14
3.6.5	Spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem Ostrava – Zábřeh.....	14
4	Organizace předškolního vzdělávání.....	14
4.1	Vnitřní uspořádání školy	14
4.2	Kritéria přijímání dětí do MŠ	15
5	Charakteristika školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.....	15
5.1	Zaměření mateřské školy.....	15
5.2	Výchovné a vzdělávací strategie	16
5.2.1	Cíle předškolního vzdělávání	16
5.2.2	Přístupy, metody a formy práce	17
5.2.3	Zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami	18
5.2.4	Péče poskytovaná dětem s odkladem školní docházky	19
6	Vzdělávací obsah.....	19
6.1	Oblasti předškolního vzdělávání vyplývající z RVP:.....	19
6.2	Klíčové kompetence	20
6.3	Obsah vzdělávacího programu – integrované bloky	21
6.3.1	S kamarády je nám dobře	21
6.3.2	Barevný podzim	22
6.3.3	Adventní čas	23

6.3.4	Paní Zima na saních	23
6.3.5	Jarní probuzení	24
6.3.6	Co už umím, aneb těšíme se na prázdniny	26
6.4	Třídní vzdělávací programy.....	27
6.5	Doplňkové činnosti.....	27
7	Evaluační systém.....	27
7.1	Předmět sebehodnocení	27
7.2	Časový plán sebehodnocení.....	28
7.3	Prostředky sebehodnocení	29
7.4	Odpovědnost pedagogů	29

1 Identifikační údaje

1.1 Oficiální název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Učíme se hrou“
Vydán 1. 9. 2017, č. j.

1.2 Předkladatel a zřizovatel

1.2.1 Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Šenov u Nového Jičína, příspěvková organizace
Identifikátor školy: 600 138 399
Adresa: Školní 20
742 42 Šenov u Nového Jičína
Ředitel: PaedDr. Jana Bělůnková
Vedoucí učitelka MŠ: Bc. Soňa Golichová
Koordinátor tvorby ŠVP PV: Bc. Soňa Golichová
Telefon: 595 530 911
Telefon MŠ 595 530 941, 595 530 942, 595 530 931
E- mail: senov@zssenov.cz; materska.skola@zssenov.cz
ms.senov@seznam.cz
www stránky: <http://www.zssenov.cz/>
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 75027003

Škola sdružuje:

1. Základní škola: kapacita: 200 žáků
IZO: 102 232 920
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Školní 20, 742 42 Šenov u Nového Jičína
Elišky Krásnohorské 223, 742 42 Šenov u Nového Jičína

2. Školní družina: kapacita: 50 žáků
IZO: 119 800 276
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Elišky Krásnohorské 310, 742 42 Šenov u Nového Jičína

3. Mateřská škola: kapacita: 69 dětí
IZO: 174 106 882
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Školní 454, 742 42 Šenov u Nového Jičína
Elišky Krásnohorské 310, 742 42 Šenov u Nového Jičína

4. Školní jídelna - výdejna: kapacita: 69 stravovaných dětí
IZO: 174 106 891

místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Školní 454, 742 42 Šenov u Nového Jičína

Elišky Krásnohorské 310, 742 42 Šenov u Nového Jičína

1.2.2 Zřizovatel

Obec Šenov u Nového Jičína
Právní forma: obec
IČO: 60798432
Adresa: Dukelská 245
742 42 Šenov u Nového Jičína
Telefon: 556 707 952
Fax: 556 710 064
E- mail: obec@senovunovehojicina.cz
Webové stránky: <http://www.senovunovehojicina.cz>

1.3 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od 1. 9. 2017

2 Obecná charakteristika mateřské školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Počet tříd: 4 (z toho 2 na odloučeném pracovišti)
Kapacita mateřské školy: 69 dětí (38 + 31 na odloučeném pracovišti)
Součástí mateřské školy je výdejna stravy s jídelnou s kapacitou 69 strávníků.

2.2 Umístění školy

Mateřská škola „Sluníčko“ sídlí v obci Šenov u Nového Jičína ve dvou budovách, na ulici Školní 454 jsou 2 třídy (38 dětí), a 2 třídy (31 dětí) na odloučeném pracovišti v budově na ulici Elišky Krásnohorské 310.

Budova MŠ je umístěna v příjemném prostředí rozlehlé zahrady, kterou využívá i odloučené pracoviště. Zahrada MŠ je zrekonstruována v přírodním stylu, aby vyhovovala environmentálnímu vzdělávání. Odloučené pracoviště má k dispozici menší vlastní hřiště, všechny třídy mohou využívat také dětské hřiště v blízkém areálu základní školy.

Naše obec je průmyslovou obcí, proto vyjíždíme do okolní přírody a navštěvujeme známá místa.

2.3 Charakteristika pracovníků MŠ

V mateřské škole působí 5 pedagogických pracovníků, chůva a 2 provozní pracovníci (nepedagogové).

Veškeré jednání pedagogů i správních zaměstnanců je nenásilné, přirozené a citlivé. Pedagogové respektují obecné a vývojové zvláštnosti dětí a vytvářejí tak organizaci dne tak, aby plně respektovala individuální potřeby a odlišnosti dětí.

Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků je stoprocentní.

2.4 Charakteristika dětí

MŠ navštěvují děti od 2 do 7 let. Jsou zde děti z vícečlenných rodin, ale i jedináčci. Integrujeme také děti s postižením, s těmito dětmi pracuje pod vedením učitele asistent pedagoga. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí dětmi jsou nepřijatelné, případné zjištěné projevy jsou ihned řešeny.

2.4.1 Vzdělávání dvouletých dětí

Vývojové období dítěte zahrnující 2. a 3. rok bývá označováno jako rané dětství. Je to významné období v životě dítěte, ve kterém dochází nejen k intenzivnímu rozvoji řeči, ale

také k osamostatňování. Dalším charakteristickým jevem je rozvoj motorických dovedností, konkrétně zdokonalování pohybových aktivit a touha po poznání, objevování, manipulaci a experimentaci s předměty. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínky úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Výchova a vzdělávání je přizpůsobené dvouletým dětem, probíhá v prostředí přizpůsobené tomuto věku, prostředí je bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků. Pomůcky, hračky i materiální vybavení je vhodné pro dvouleté děti. Jsou vytvořeny podmínky pro sebeobsahu – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti přizpůsobeno těmto malým dětem, aby byla podpořena samostatnost a rozhodování. Při výchově a vzdělávání počítáme s delším časovým prostorem nejen pro odpočinek, ale například pro stravování a sebeobsahu.

2.5 Dlouhodobé projekty

V září 2012 byl zahájen projekt Zdravá mateřská škola, ve kterém pokračujeme. Pravidelně navštěvujeme solnou jeskyni, pořádáme časté výlety do přírody, dlouhé vzdělávací vycházky. Provádíme otužování vzduchem, vodou, sluníčkem. Pravidelně dopoledne cvičíme, využíváme zahradu MŠ, která je vybudována v přírodním stylu a tělocvičnu ZŠ. Úzce spolupracujeme s vedoucí školní jídelny při sestavování jídelníčku pro děti.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Naše MŠ „Sluníčko“ se nachází v budově bývalé rodinné vily. Jsou zde dvě třídy, které jsou vybaveny moderním, barevným nábytkem. Máme samostatnou, moderně vybavenou kuchyň.

Třída Sluníček má samostatnou místnost pro stravování, která se využívá zároveň jako pracovna. Odpočinek je vyřešen rozkládáním molitanových a plastových lehátek, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné, estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno.

Třída Berušek má hernu spojenou s jídelnou, kterou rovněž používají k pracovním činnostem. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samy brát a uložit je zpět na patřičné místo. Děti se samy svými výtvoři podílejí na úpravě a výzdobě interiéru, dětské práce mohou shlédnout i rodiče. V suterénu mají stabilní ložnici. Zde je také umístěna šatna pro všechny děti. V těchto prostorách se nachází prádelna a mandlovna, úklidová komora. Je zde zadní východ, který vede přímo na zahradu.

Nově zrekonstruovaná **zahrada** v přírodním stylu, úprava terénu a zvolené herní prvky mají povzbudit pohyb, zdokonalovat motorické dovednosti, obratnost i smysl pro balance. Tyto prvky zároveň umožňují dětem vnímat fyzikální zákonitosti, kterým podléháme, jako je

gravitační a odstředivá síla. Nově upravená zahrada MŠ nabízí dětem celou řadu nových podnětů, které pozitivně ovlivňují smyslové vnímání, kreativitu, zájem, přirozenou zvědavost a estetické cítění dětí. Zahrada je využívána k rekreačním, odpočinkovým, sportovním a vzdělávacím činnostem. Je vybavena stálým krytým pískovištěm, krytým altánem, dvěma zahradními domečky, průlezkami, houpačkami. Nově je naše zahrada vybavena těmito herními prvky – skluzavka Šupinka, dvojhoupačka, houpačka Ptačí hnízdo, houpadlo Loďka v bouři, mostek zavěšený lamelový, malovací tabule Čmáralka, přelízka kladinky, Síťová loď, totem Šplhací kočka. Dále byla zahrada doplněna o prvky vhodné pro výuku a výchovu EVVO – potůček (brouzdaliště), zeleninové záhony, bylinková spirála, budky pro ptáky, ohniště, vrbový tunel. Je zde dostatek zeleně.

Stravování probíhá v každém třída zvlášť, podle stanoveného režimu MŠ. Strava je dovážena z jídelny na ZŠ Dlouhá Nový Jičín. Stravu přebírá výdejčí stravy, která odpovídá za to, že jídlo je dětem podáváno včas a ve správných teplotách, dle hygienických předpisů.

Budova na ul. Elišky Krásnohorské se nachází nedaleko naší MŠ. V přízemí je umístěna **třída Elišky**, která je moderně vybavena. Je zde samostatná kuchyň pro výdej stravy a stabilní ložnička s dřevěnými postýlkami. V 1. poschodí je umístěno jedno oddělení školní družiny. Po odchodu dětí do školy tyto prostory využívají předškolní děti ze **třídy Soviček** pro denní pobyt. Je zde prostorná herna s učebnou, pro odpočinek dětí je určena místnost, kde se rozkládají lehátka. Děti se stravují v každé třídě zvlášť, pouze polední oběd dětí probíhá ve třídě Elišek, kde je vybavená kuchyň pro výdej stravy. Strava se zde také dováží z jídelny na ZŠ Dlouhá Nový Jičín. Stravu přebírá výdejčí stravy, která odpovídá za to, že jídlo je dětem podáváno včas a ve správných teplotách, dle hygienických předpisů.

3.2 Životospráva

- poskytovat plnohodnotnou a vyváženou stravu – spolupráce s vedoucí školní jídelny
- děti mají k dispozici po celý den dostatek tekutin, pitný režim probíhá i při pobytu venku
- děti do jídla nenutíme, respektujeme individuální tempo a množství jídla každého dítěte, snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- vytváříme dětem kulturní a hygienické prostředí, vedeme děti ke správným návykům stolování
- je zajištěn denní rytmus a řád, flexibilita – organizace činností se přizpůsobuje aktuální situaci
- děti mají dostatek volného pohybu jak v MŠ, tak při pobytu venku - respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor

3.3 Psychosociální podmínky

- snažíme se o to, aby se v naší mateřské škole cítily dobře, jistě, spokojeně a bezpečně děti i dospělí
- respektujeme individuální potřeby dětí, reagujeme na ně a pomáháme v jejich uspokojování
- snažíme se o to, aby byla mateřská škola pro děti kamarádským společenstvím

- snažíme se o to, aby děti nebyly zbytečně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem
- rovnocenné postavení dětí, jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné
- děti jsou ve společenství dětí, kde jsou stanovena pravidla soužití, dodržování určitého řádu
- podporujeme důvěru v sebe sama
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů
- je vyloučeno manipulování s dítětem, podporování nezdravé soutěživosti
- vstřícná a empatická komunikace pedagoga
- vyhýbáme se negativním slovním komentářům a podporujeme děti v samostatných pokusech.
- chováme se k dětem uznale, dostatečně oceňujeme a vyhodnocujeme konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagujeme pozitivním oceněním, vyvarujeme se paušálních pochval stejně jako odsudkům
- vztahy mezi dospělými a dětmi – vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, podpora
- iniciujeme vhodné činnosti, připravujeme prostředí a nabízíme dětem příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe

3.4 Organizační chod a řízení MŠ

Mateřská škola Sluníčko je otevřena od 6:00 do 16:00 hodin. Odloučené pracoviště na ul. Elišky Krásnohorské je v provozu od 7:15 do 16:00 hodin. Provoz obou pracovišť řídí vedoucí učitelka MŠ, která podléhá ředitelce ZŠ a MŠ.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v Provozním a organizačním řádu MŠ, Vnitřním řádu MŠ a pro jednotlivé zaměstnance definovány v jejich náplních práce.

Organizační podmínky

- pružnost denního řádu
- zařazování zdravotně preventivních pohybových aktivit
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- je uplatňován adaptační režim při vstupu dítěte do MŠ
- v denním programu je dostatek prostoru na vyváženost spontánních aktivit a řízených činností, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu
- jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- plánování vychází z potřeb a zájmů dětí
- je dostatečně dbáno na osobní soukromí dítěte

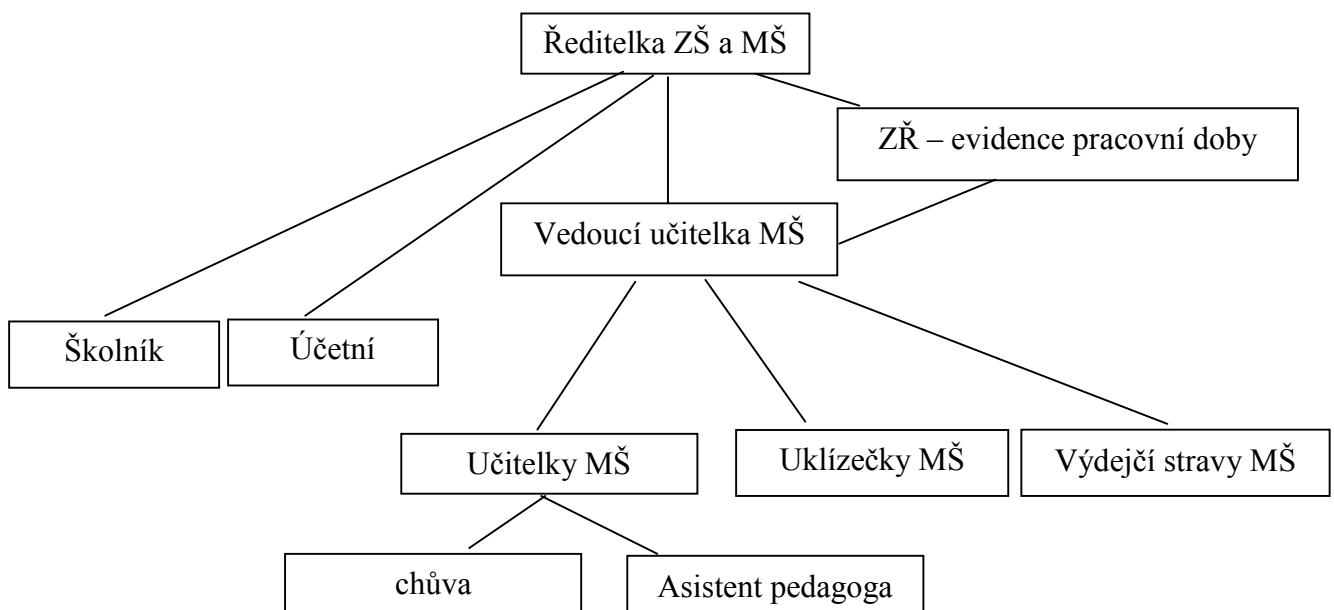
Řízení mateřské školy

- ředitelka (vedoucí učitelka) zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor

- ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci
- vedoucí učitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí

3.4.1 Organizační schéma

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA ŘÍZENÍ MŠ

3.4.2 Materiální podmínky

Přidělené finanční prostředky využíváme na zvelebování prostředí školy za spoluúčasti zaměstnanců školy, zákonných zástupců i případných sponzorů. Snažíme se hospodařit promyšleně a vždy s ohledem na potřeby naší školy. Plánování oprav a údržby, vybavení vnitřních i vnějších prostor vychází z potřeby neustále zlepšovat a modernizovat prostředí školy tak, aby odpovídalo hygienickým normám a požadavkům.

- Prostory jsou uspořádané tak, aby vyhovovaly nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem.
- Vybavení nábytkem odpovídá věkovému složení dětí, je zdravotně nezávadné, estetického vzhledu.
- Vybavení hračkami a pomůckami je pedagogy plně využíváno a doplňováno.
- Jsou stanovena pravidla používání hraček a pomůcek, je zajištěna dostupnost pro děti.
- Prostedí je upraveno tak, aby se děti mohly svými výtvoři podílet na výzdobě interiéru, měly by být přístupné zákonným zástupcům.
- Prostory zahrady jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

3.4.3 Informační systém

Vnitřní informační systém: osobní kontakt - porady ŘŠ a vedoucí učitelky, provozní porady a pedagogické rady MŠ, elektronická pošta, oběžníky (pokyny k organizaci, program porad), vymezení kompetencí v pracovních náplních všech zaměstnanců školy.

Vedoucí učitelka mateřské školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje pracovníky do řízení školy, respektuje jejich názor a vzájemnou spolupráci. Učitelky mají prostor pro svůj vlastní tvůrčí přístup a jsou jim vytvářeny podmínky pro jejich další vzdělávání.

Vnější informační systém: Informace rodičům jsou předávány formou informačních schůzek a konzultací, ústně při scházení a rozcházení dětí, písemně na nástěnkách a na webových stránkách školy. Mateřská škola využívá webové úložiště, kde jsou pro rodiče vkládány fotografie z akcí s dětmi a různé zajímavosti týkající se předškolního vzdělávání.

3.4.4 Denní program

Denní program zahrnuje základní péči – příchod a odchod dětí z MŠ, pobyt venku, hygienu, stolování, spánek – odpočinek starších dětí.

Zajišťujeme pravidelný denní rytmus a řád, snažíme se o to, aby byl denní řád flexibilní a umožňoval organizaci činností přizpůsobovat potřebám a aktuální situacím a reagoval na neplánované události v mateřské škole.

Povinné předškolní vzdělávání je stanoveno od 8.00 do 12:00 hodin.

6:00 - 8:00	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy. Děti se scházejí ve třídě Sluníček, v tuto chvíli probíhá volně spontánní zájmové aktivity dětí, individuální činnosti, pohybové aktivity. Scházejí se zde i děti ze třídy Elišek, které v 7:00 přecházejí s učitelkou na vedlejší budovu.
8:00 - 8:45	probíhá motivace dne, kruh kamarádství, ranní cvičení, hygiena
8:45 - 9:05	svačina
9:05 - 9:45	děti se pod vedením učitelky hravou formou věnují výchovným činnostem (pohybovým, hudebním, výtvarným, smyslovým, pracovním atd.)
9:45 - 11:45	převlékání, pobyt venku, hygiena
11:45 - 12:15	oběd
12:15 - 14:15	převlékání, odpolední odpočinek, spánek dětí – respektování dětí s nižší potřebou spánku
13:15 - 14:15	zájmové činnosti dětí s nižší potřebou spánku
14:15 - 14:30	oblékání
14:30 - 14:45	svačina, hygiena
14:45 - 16:00	spojení obou třída, volné hry dětí, dokončování pracovních činností, výtvarných výrobků, individuální činnosti, rozchod domů (v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy)

Po celý den je dodržován pitný režim, děti mají na výběr různé druhy nápojů.

Doba určená pro přebírání dětí od zákonných zástupců

Děti se přijímají v době od 6.00 do 8.00 hod. Po předchozí dohodě se zákonnými zástupci se lze dostavit s dítětem i v jiné době.

Pobyt venku

Za příznivého počasí tráví děti venku nejméně dvě hodiny. Důvodem vynechání pobytu venku jsou: silný vítr, déšť, mlha, znečištěné ovzduší nebo teplota pod -10°C , stejně tak vysoké teploty v letních měsících.

Změna režimu

Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího (rámcového) programu a v případě výletů, exkursí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a jiných akcí.

Organizace provozu v době prázdnin

Omezení nebo přerušení provozu MŠ v měsíci červenci a srpnu stanoví ředitelka ZŠ a MŠ. Omezení nebo přerušení provozu oznámí zákonným zástupcům dítěte nejméně dva měsíce předem.

Provoz mateřské školy může být omezen ze závažných organizačních nebo technických příčin, které znemožňují řádné poskytování předškolního vzdělávání. Informace o omezení nebo přerušení provozu zveřejní ředitel MŠ neprodleně po té, co o omezení nebo přerušení provozu rozhodne.

3.4.5 Zajištění zdraví a bezpečnosti dětí

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (v MŠ i na akcích mimo školu) a jejich ochrana před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí jsou zpracovány ve směrnici Vnitřní řád MŠ.

3.5 Personální zajištění

- kvalifikovanost a odbornost pedagogů, ti, kterým odbornost chybí, si ji průběžně doplňují -pedagogové se sebevzdělávají
- zajišťujeme optimální pedagogickou péči
- pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- pedagogický sbor pracuje profesionálně, funguje jako pracovní tým

3.6 Partnerství a spolupráce mateřské školy

Naše mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci i jinými partnery s cílem vyvíjet aktivity a organizovat činnost ve prospěch rozvoje dětí a k prohloubení vzájemného výchovného působení mateřské školy, rodiny a veřejnosti.

3.6.1 Spolupráce se zákonnými zástupci a rodinou dítěte

Rodina je pro dítě předškolního věku nejvýznamnějším prostředím, které zajišťuje jeho primární socializaci. V rodině dítě nachází citovou bezpečnost, která mu pomáhá vyznat se v složitém světě. Dítě je stále hodně závislé na svých rodičích, na kontaktu s dospělými. V každé situaci potřebuje mít jistotu, že je na blízku osoba, která může pomoci, pohladit, poradit.

Naše mateřská škola je každodenně v kontaktu se zákonnými zástupci dětí. Zákonným zástupcům a ostatním členům rodiny dítěte nabízíme zapojovat se do života a společenství dětí v mateřské škole. Při tak úzké spolupráci dochází k výměně zkušeností a poznatků, a tak se prohlubuje znalost osobnosti dítěte z více stran, které nám umožňuje porozumění pro jeho vývoj a vzdělávání. Naší snahou je, aby vztah se zákonnými zástupci byl založen na partnerských vztazích, kde mezi zákonnými zástupci, učitelkami i ostatními zaměstnanci panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá na základě tolerance, partnerství a otevřenosti podporovat vliv rodiny na dítě. Hlavní úkoly jsou:

- poskytovat zákonným zástupcům konzultace o dětech (pomáhat při řešení výchovných problémů, zralost, nezralost předškoláků)
- nabídnout zákonným zástupcům vhodnou pedagogickou literaturu týkající se výchovy, poruch chování, leváctví, logopedické péče
- připravit zajímavé akce pro zákonné rodiče s dětmi – využívat ekologického programu (společné výlety do přírody)
- umožnit zákonným zástupcům aktivní účast na besídkách
- zorganizovat den otevřených dveří (Zápis do MŠ), umožnit zákonným zástupcům po předchozí domluvě pobyt v MŠ v průběhu celého dne
- v případě potřeby jsou společně se zákonnými zástupci zpracovány individuální plány, následně výsledky práce konzultovány a vyhodnocovány.
- soukromé údaje a osobní data o dětech jsou chráněna

3.6.2 Pravidelné akce organizované MŠ

Všechny uvedené aktivity mohou být v průběhu roku rozšířeny podle návrhů a námětů zákonných zástupců.

- pravidelné publikování ve Školovinkách (školní časopis, součást obecního časopisu Šenovinky)
- slavnostní zápis do MŠ
- slavnostní besídka ke Dni matek
- organizace kouzelných nocí v MŠ
- dětský den
- Mikulášská nadílka v MŠ
- Drakiáda
- Celé Česko čte dětem
- Návštěvy kina a divadla v Novém Jičíně
- zpívání u rozsvěcení vánočního stromu před MŠ i v obci
- vánoční program pro děti a rodiče
- masopustní rej v MŠ
- velikonoční tvoření

- vynášení smrtky ze vsi - Mořena
- sportovní soutěžení – olympiády
- předplavecký výcvik - bazén Nový Jičín
- návštěva Zdravotnické školy v Novém Jičíně – vzdělávací program
- návštěva příslušníků české policie v naší MŠ – vzdělávací program
- společné brigády rodičů a dětí na školní zahradě
- exkurze v autoškole – návštěva dopravního hřiště v Odrách
- pravidelné výlety na okolní historické památky
- poznávání přírodních krás v obci a nejbližším okolí
- návštěva Záchrané stanice v Bartošovicích – vzdělávací program

3.6.3 Spolupráce se základní školou

- návštěva dětí 1. tř. ZŠ v mateřské škole (pobyt na zahradě)
- návštěva divadelního a pěveckého představení v MŠ
- návštěva dětí z MŠ v 1. tř. v základní škole
- maškarní bál
- návštěva v počítačových učebnách
- výměna výtvarných prací a dětských výrobků
- cvičení v tělocvičně
- sportovní hry na školním hřišti

3.6.4 Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Nový Jičín

- spolupráce spočívá v pomoci řešit výukové i výchovné problémy našich dětí
- zajišťuje orientační vyšetření dětí v oblasti školní zralosti a připravenost předškolních dětí před vstupem do základní školy na žádost zákonných zástupců a doporučení naší mateřské školy

3.6.5 Spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem Ostrava – Zábřeh

- spolupráce při vypracování individuálních plánů pro integrované děti
- stimulace všestranného rozvoje dítěte
- sociální poradenství v oblasti poskytování pomoci a podpor

4 Organizace předškolního vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy

Děti jsou rozděleny do čtyř tříd

Sluníčka, Berušky kapacita 38 dětí

Elišky kapacita 16 dětí

Sovičky kapacita 15 dětí

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života – je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná. Preferována je složka rozumové a pohybové výchovy, a to především v oblasti ekologické výchovy.

4.2 Kritéria přijímání dětí do MŠ

Kritéria přijímání dětí do MŠ jsou zpracovány ve směrnici Školní řád MŠ.

5 Charakteristika školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

5.1 Zaměření mateřské školy

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků zákonných zástupců bylo zaměření školy vyjádřeno v podobě těchto vzdělávacích priorit.

Škola je zaměřena:

Naše mateřská škola vychází ze svého doplňujícího postavení vůči rodině, uznáváme prvořadost jejího výchovného poslání a působení. Proto se zaměřujeme na spolupráci MŠ a rodiny, doplňujeme a zaručujeme dítěti nejen přiměřenou péči, ale i hodnotnou přípravu pro život.

- Preferovat oblast ekologické výchovy, kterou jsme pojali jako výchovu k poznání
- Otvírat dětem tajemství přírody a umožnit jim přemýšlet nad rozmanitostmi života
- Vzbuzovat v dětech pocit důležitosti a zodpovědnosti za ochranu životního prostředí, přímým zapojením do úpravy a údržby prostředí MŠ a blízkého okolí
- Vést děti k citlivému vztahu a lásce k živé a neživé přírodě
- Uplatňovat hru jako hlavní aktivitu předškolních dětí, ať už spontánní nebo řízenou, k vytvoření kladného vztahu k životnímu prostředí
- Na zahradě MŠ, která je zrekonstruovaná v přírodním stylu dávat dětem prostor k experimentování
- Při péči o školní zahrádky vytvářet u dětí přirozenou zodpovědnost
- Pokračovat v projektu „Zdravá MŠ“
- Velkou pozornost věnovat pořádání výletů do přírody, zajímat se o životní prostředí v obci (tyto znalosti spojit s lidovými tradicemi).

Filozofie mateřské školy:

- je postavená na týmové práci zaměstnanců, kteří vytvářejí prostředí vzájemné důvěry, komunikace a spolupráce, podporují sebedůvěru dětí, dávají jim pocit bezpečí a lásky, vytvářejí pohodu pro všechny zúčastněné

- usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké spolupráci s rodinou
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nespěšné, posilujeme sebevědomí dítěte, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální i specifické potřeby a možnosti a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby
- vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace
- každé dítě má právo:
 - být „jiné“
 - mít jiné potřeby
 - rozvíjet a učit se svým tempem
- rozvíjíme pohybové schopnosti a zdokonalujeme pohybové dovednosti a celkovou tělesnou zdatnost dětí, vytváříme návyky správného držení těla v průběhu celého dne
- posilujeme u dětí lásku k hudbě a hudebního umění
- posilujeme u dětí lásku k mateřskému jazyku – zvýšenou pozornost věnujeme celkovému řečovému projevu dítěte (denní zařazování jazykových cvičení – říkadla, vyprávění, rytmizační, sluchová a jiná cvičení a hry zaměřené na artikulaci, hlasitost, plynulost, tempo řeči a správnou výslovnost všech hlásek)
- připravujeme děti na roli budoucího školáka, podporujeme u dětí získávání pocitu jistoty a sebedůvěry ve spolupráci s rodinou
- s velkou péčí se věnujeme dětem s odkladem školní docházky a dětem se zdravotním znevýhodněním.
- Naším nejdůležitějším výchovným prostředkem je HRA.
- Hra je dominantní činností, základní psychickou potřebou dítěte v tomto věku. Hra má smysl sama o sobě, je pro dítě symbolickou činností. Umožňuje vyzkoušet si některé způsoby chování a prožívání, vyzkoušet si odpovídající roli, které ve hře přejímá. Velký důraz klademe na dostatek hrové aktivity. Hru využíváme také jako diagnostický prostředek. Její analýza umožňuje posoudit úroveň rozvoje osobnosti dítěte, je ukazatelem vývojových a individuálních zvláštností dítěte.
- Dalším neodmyslitelným prostředkem naší práce je POHÁDKA.
- Naslouchání pohádkám má podobný citový význam jako hra. Může se při ní hravou formou vyrovnávat se svými strachy a konflikty, které jsou v pohádce promítnuty. Pohádka vyhovuje svou primitivností, rozdělením na dobré a špatné, což odpovídá dětskému zjednodušenému, černobílému obrazu skutečnosti.

5.2 Výchovné a vzdělávací strategie

5.2.1 Cíle předškolního vzdělávání

V procesu poznávání přírodních jevů a zákonitostí budeme preferovat metody pozorování a praktické činnosti, které budeme přenášet na zahradu a do přírody.

Naše hlavní cíle:

cíl zdravotní – pobyt dětí na vzduchu s otužováním a přiměřenou fyzickou zátěží

cíl výchovný – zprostředkování poznatků a informací o přírodě, vytvořit citově pozitivní vztah k přírodě

Předpoklad ke splnění výše uvedených aktivit, je vztah pedagogů k problematice. Záleží na tom, aby láska k přírodě, ke všemu živému i neživému, byla opravdovým postojem učitele.

5.2.2 Přístupy, metody a formy práce

Pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním. Probouzí v něm aktivní zájem i chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Formy a metody práce budou uplatňovány speciálními metodami a formami. Zejména hrou, metodou přímé zkušenosti, samostatné objevování, aktivní zkoumání, řešení problémových situací, sociální učení v přirozeném situačním kontaktu, vhodný výběr a uspořádání situací bohatých na výchovné podněty, spontánní tvořivost, využívání podněcující síly přírodního prostředí.

Předškolní vzdělávání je maximálně přizpůsobené vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí.

Každá třída má svůj denní program, který je natolik flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální změny či aktuálně změněné potřeby dětí.

Preferujeme tyto činnosti:

- volnou hru
- námětové hry, činnosti
- pohybové, hudebně – pohybové hry, smyslové a psychomotorické hry
- hry pro rozvoj řeči a komunikativních dovedností
- psychomotorická a grafomotorická cvičení
- labyrinty
- Kimovy hry
- práce s encyklopediemi, dětskými knihami a časopisy
- experimenty a pokusy
- sledování, poslouchání pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte, dramatizace pohádek
- dáváme velký význam pohybovým a tělovýchovným aktivitám, hry a činnosti rozvíjející pohybové dovednosti, jemnou motoriku a celkovou tělesnou zdatnost dětí
- estetické a tvůrčí aktivity
- posilujeme lásku k hudbě, zpěvu a mateřskému jazyku (básně, písně, říkanky, hádanky ...)
- posilujeme lásku k přírodě - třídíme odpad
- přirozené pozorování přírodního prostředí – výlety do přírody
- zajímáme se o živou i neživou přírodu – využíváme experimenty a různé pokusy
- práce s přírodním materiálem, lidové techniky
- jednoduché pracovní činnosti, smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí
- praktické činnosti, manipulace a experimentace s předměty, na jejichž základě se dítě seznamuje s jejich vlastnostmi
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Využíváme integrované vzdělávání (vzdělávací nabídka v podobě integrovaných bloků) a uplatňujeme tyto metody:

- prožitkové učení
- kooperativní učení – tematické učení
- didakticky zacílené činnosti, které jsou přímo nebo nepřímo motivované učitelkou
- spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby
- metody tvořivé dramatiky
- komunitní kruh, beseda, rozhovor ...
- situační učení
- experimenty a objevování
- dodržování pravidel
- využívání dětské spontánnosti a nápodoby
- respektování individuality dítěte

Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Učební aktivity v jednotlivých třídách probíhají především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

Uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolních dětí.

5.2.3 Zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se jejich naplňování přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám a možnostem. Dítěti vytváříme optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáháme mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje jiné podmínky (v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, organizace vzdělávání, personálního, pedagogického zajištění apod.). Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami. Kromě těchto podmínek bere pedagog ještě v úvahu podmínky další, které ovlivňují kvalitu vzdělávání. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte. Ve svém působení pedagog tyto podmínky zajišťuje v rozsahu individuálních potřeb.

Při integrovaném vzdělávání je třeba stanovit, co v kterém konkrétním případě potřeby dítěte představují, jaké z nich vyplývají nároky na učitelku (asistenta pedagoga) a jaké podmínky je třeba v mateřské škole vytvořit. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, využíváme služeb školských poradenských zařízení a v případě potřeby spolupracujeme i s odborníky mimo oblast školství.

Při práci s dětmi se specifickými potřebami používáme tyto postupy:

- diagnostiku
- doporučení specializovaných pracovišť a pediatra
- spolupráci s Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou
- logopedickou péči
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- využíváme speciálních metod a postupů podle individuálních potřeb jednotlivých dětí

- při vzdělávání dětí realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření
- pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně zpracovává PLPP škola
- samostatně
- pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně zpracovává IVP škola na základě doporučení ŠPZ

Péče o talentované děti

Vzdělávání talentovaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu, a aby se jejich nadání mohlo ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

S talentovanými dětmi pracujeme v zábavných kroužcích výtvarné výchovy, taneční a pohybové, anglického jazyka. Pokud se projeví dítě jako výrazný talent, zpracováváme plán individuální pedagogické podpory, dítěti přímo na tělo.

U nejmladších dětí vždy chceme podchytit jakoukoliv zvýšenou aktivitu. Navazujeme na předešlé zkušenosti. Úkolem je tedy nenásilné rozvíjení vlastní tvořivé aktivity dítěte, jejímž prostřednictvím získává zdravé sebevědomí, důvěru ve vlastní schopnosti. To znamená, že uplatňujeme osobnostně orientovaný model výchovy.

5.2.4 Péče poskytovaná dětem s odkladem školní docházky

Zjišťování školní zralosti nepovažujeme jen za časově ohraničený problém rozhodnutí, zda dítě má, či nemá nastoupit do první třídy základní školy. Odpovídající školní připravenost je - nikoliv jedinou, ale nutnou – podmínkou perspektivní školní úspěšnosti. Proto je třeba rozvíjet cílenou intervenci k rozvoji vývojové úrovně dětí před vstupem do školy.

Není-li dítě pro školu dostatečně připraveno, nebo je-li nezralé, může dojít při jeho vstupu do školy k vážným obtížím. Takové zklamání může způsobit dítěti ztrátu motivace.

Návrh na odborné vyšetření školní zralosti může podat zákonným zástupcům učitelka dítěte ve třídě. Závěry s doporučením příslušného poradenského pracoviště nebo odborného lékaře (se souhlasem zákonných zástupců) jsou podrobně prostudovány učitelkami a uloženy jako důvěrné materiály u vedoucí učitelky. Pokud učitelky neobdrží závěr z vyšetření, pracují s dětmi na základě vlastních zkušeností, postřehů a výsledků.

Pro dítě s odročenou školní docházkou zpracováváme Plán pedagogické podpory.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Oblasti předškolního vzdělávání vyplývající z RVP:

Uvedené oblasti se vzájemně prostupují, prolínají, ovlivňují a podmiňují, neboť jak vývoj, tak výchovu a jejich obsah nelze přesně rozčlenit.

Vzdělávací obsah je upraven tak, aby vyhovoval věku, úrovni rozvoje a sociálním zkušenostem dětí.

1. Oblast biologická
2. Oblast psychologická
3. Oblast interpersonální

4. Oblast sociálně- kulturní
5. Oblast environmentální

1. Dítě a jeho tělo - oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

2. Dítě a jeho psychika - oblast psychologická

Záměr vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

3. Dítě a ten druhý - oblast interpersonální

Záměr vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

Záměr vzdělávacího úsilí pedagoga je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury, umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

5. Dítě a svět - oblast environmentální

Záměr vzdělávacího úsilí pedagoga v této oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

6.2 Klíčové kompetence

Kompetence, které jsou považovány za klíčové pro etapu předškolního vzdělávání, jsou obsaženy v třídních vzdělávacích programech:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

6.3 Obsah vzdělávacího programu – integrované bloky

6.3.1 S kamarády je nám dobře

Dílčí vzdělávací cíle:

- osobnostní diagnostika
- úvodní pozorování
- seznamování se s pravidly chování k druhému
- rozvoj dovedností pro navazování vztahů k druhým lidem
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- osvojení si přiměřených praktických dovedností týkajících se sebeobsluhy
- rozvoj komunikativních dovedností, získání citové samostatnosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, rozvoj tvořivosti a estetického vnímání
- osvojení si základních poznatků o místě, ve kterém dítě žije
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojování si vztahu k věcem, které nás obklopují

Návrhy činností:

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v mateřské škole
- prakticky se seznámit s prostředím školy a jeho okolím
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, úklidu, úpravy prostředí apod.
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- činnosti relaxační, odpočinkové, které budou zajišťovat zdravou atmosféru ve skupině
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přímé pozorování přírodních a kulturních objektů, které jsou v okolí dítěte
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, vyvolávající radost a pohodu
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od druhých
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte se svým vrstevníkem i s dospělým
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti podporující uvědomování si vztahu mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi chlapci a děvčaty, úcta ke stáří)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhým, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci

Očekávané výstupy:

- získat jistotu v kolektivu třídy, důvěřovat učitelkám, navazovat kamarádké vztahy
- adaptovat se na prostředí MŠ
- odloučit se na určitou dobu od rodičů
- zvládnout sebe obsluhu (osobní hygiena, jídlo, oblékání)
- rozlišovat, co je dobré pro mě i pro ostatní

- vzájemně se domluvit, řešit spory a uzavírat kompromisy
- dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi
- uvědomovat si, že každý má v životě své místo (v rodině, ve škole apod.)
- projevovat zájem o knihy
- zacházet šetrně s hračkami
- porozumět slyšenému
- zvládat jednoduché pracovní úkony (uklidit po sobě, udržovat pořádek)

6.3.2 Barevný podzim

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních i produktivních (vnímání, naslouchání, výslovnost)
- rozvoj paměti a pozornosti
- získání poznatků o pracovních činnostech
- rozvoj tvořivosti při práci s přírodninami
- vést děti k vnímání přírody a života v ní
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

Návrhy činností:

- pozorovat a vnímat přírodu v okolí MŠ, vnímat změny v přírodě v tomto období – zabarvování listů, dozrávání ovoce, sběr plodů ze stromů a keřů
- hry a činnosti zaměřené k řešení problémů a k cvičení paměti
- popisovat změny počasí (ochlazení), podporovat smysl pro krásu
- pozorovat a poslouchat hlasové projevy ptáků a jejich houfování
- příroda a její barvy, změny počasí – mlhy, inverze
- sběr plodů (kaštanů a žaludů) a jejich využití
- činnosti v přírodě, pozorování práce na zahradě, práce na školní zahradě
- babí léto
- pozorování počasí
- podzimní úklid okolí
- hry a výrobky z přírodního materiálu
- přilet havranů a vran, odlet čápů a vlaštovek (pozorování)
- konkrétní operce s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání)
- práce s knihou a obrazovým materiálem
- vycházky do přírody s pozorováním stromů (listnaté, jehličnaté)
- poslech pohádek a příběhů s tématem lesních zvířat, tematické básně a říkadla s pohybem

Očekávané výstupy:

- využívat elementárních poznatků o světě lidí, přírody i techniky, které je obklopují, orientovat se v řádu a dění v prostředí, ve kterém dítě žije
- vnímat problémové situace jako samozřejmou součást života
- komunikovat bez zábrán a ostychu v běžných situacích s dětmi i dospělými

- užívat přirozených prostředků komunikace k vyjádření myšlenek, pocitů a názorů
- vnímat všemi smysly
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- vyjadřovat svou fantazii v činnostech konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických
- být citlivé ve vztahu k přírodě

6.3.3 Adventní čas

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjet svůj kultivovaný projev, využívat tvořivosti
- vytvářet si prosociální postoje
- poznávat jiné obyčeje
- vytvářet si povědomí o mezilidských hodnotách
- rozvíjet si estetické cítění
- rozvíjet interaktivní komunikativní dovednosti

Návrhy činností:

- oslavy Sv. Mikuláše, Vánoc a Masopustu, seznamování s lidovými tradicemi
- estetické tvůrčí aktivity (slovesné a výtvarné)
- vytváření vkusného prostředí
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- hry podporující výtvarnou a hudební tvořivost
- hudební a hudebně pohybové hry
- aktivity zaměřené na prohlubování vztahů k rodině a ke svým vrstevníkům
- cvičení v projevování citu, v sebekontrolě a v sebeovládání
- čtení a vyprávění adventních příběhů
- společná setkávání, povídání, sdílení

Očekávané výstupy:

- umět hodnotit výsledky své práce i práce ostatních, ocenit výkon druhých
- snažit se řešit samostatně známé a opakující se situace, náročnější s pomocí dospělého
- vyjadřovat se k prožitým situacím a sdělovat své prožitky
- používat širokou slovní zásobu
- spolupodílet se na společných akcích
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
- zajímat se o činnosti ostatních lidí
- vnímat dění kolem sebe a účastnit se jej
- uplatňovat společenské návyky ve styku s dospělými dětmi (pozdravit, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

6.3.4 Paní Zima na saních

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Návrhy činností:

- pozorování přírody při odpočinku, poslech zimní přírody, procházky zimní krajinou
- význam sněhu a mrazu, skupenství vody
- zimní spáči (medvěd, ježek...)
- rozlišování zimních sportů, zimního oblečení
- seznamovat se s charakteristickými vlastnostmi sněhu, mrazu, upozorňovat na nebezpečí ledu
- hry se sněhem a ledem (pokusy, stavby ze sněhu)
- zimní dětské radovánky
- pozorování ledu (na oknech, na rybnících, na silnici)
- krmení zvířete
- činnosti vedoucí k uvědomění přibývání denního světla a krácení tmy
- řešení přirozených i modelových situací
- vyprávění toho, co dítě slyšelo a shlédlo
- manipulační činnosti s předměty a materiálem
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování apod.)
- estetické a tvůrčí aktivity
- situace přispívající k osvojení návyků zdravého životního stylu
- konstruktivní a grafické činnosti
- artikulační, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- samostatný projev na určité téma

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány a znát základní pojmy ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (nemoci, úrazy, nebezpečí v dopravě, návykové látky)
- chovat se tak, aby dítě neohrožovalo zdraví a bezpečí své ani druhých
- poznat a vymyslet některá synonyma a homonyma
- prohlížení a „čtení“ knih
- vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat počáteční hlásku ve slově

6.3.5 Jarní probuzení

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvářet si správné postoje ke zdravému životnímu stylu
- učit se spolupracovat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a pozorování
- zdokonalovat se v pracovních činnostech

- osvojit si základní poznatky o kultuře, umění a tradicích
- všimnout si zajímavostí života v přírodě, všimnout si rozdílnosti života zvířat domácích a volně žijících
- obohacovat slovní zásobu a zpřesňovat gramaticky správný řečový projev
- zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, pozornosti a představitivosti
- hry a aktivity na téma dopravy, podporovat bezpečné chování v dopravních situacích

Návrhy činností:

- pozorování změn v přírodě, když odchází zima – vynášení Mořeny (chumelenice, déšť, aprílové počasí)
- zdravotně zaměřené aktivity, vytváření zdravých životních návyků
- znaky blížícího se jara – první jarní květiny, pučící stromy, přilet ptáků
- rozvíjet informace o zvířatech a jejich mláďatech
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- oslavy Velikonoc (tradice a zvyky)
- pozorování života kolem nás – práce na zahradě, dopravní prostředky
- oslava Dne matek
- hry a činnosti zaměřené k řešení problémů, k cvičení paměti (mechanické i logické)
- ekologické hry
- pozorování stavu životního prostředí
- využívání encyklopedií
- přednes, dramatizace, zpěv
- kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách
- společenské hry
- příležitosti k poznávání hodnoty lidské práce
- námětové hry a činnosti
- hry na téma rodina a přátelství

Očekávané výstupy:

- učit se spontánně, ale i vědomě, soustředit se na činnost, zapamatovat si záměrně
- rozlišovat, která řešení vedou k cíli a která ne; chápat, že vyhýbat se problémům nevede k cíli
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, umět požádat o pomoc
- umět správně formulovat své požadavky
- umět samostatně vyjadřovat své myšlenky, sdělení
- umět se prosadit ve skupině
- respektovat druhé a uzavírat kompromisy
- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, umět odmítnout nevhodné chování i komunikaci
- uvědomovat si, že svým chováním ovlivňujeme prostředí, ve kterém žijeme
- domluvit se slovy i gesty
- správně vyslovovat, vést rozhovor, vyprávět pohádku
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, vpřed, za apod.)
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- orientovat se ve městě a na ulici
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě a k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, dramaticky nebo hudebně pohybově

6.3.6 Co už umím, aneb těšíme se na prázdniny

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvíjet si fantazii, představivost
- mít povědomí o tom, ve kterém státě žijí
- poznávat jiná místa v našem státě
- seznamovat se s jinými státy, jejich kulturami, zvyky a lidmi
- rozvoj základních kulturně společenských postojů
- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky

Návrhy činností:

- pozorování květin na louce, hry v přírodě různého zaměření
- příležitosti a hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- vycházky do přírody, rozlišování ekosystémů – les, louka, rybník
- poslech zpěvu ptáků a celého lesa
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí a zahradu
- pozorování klíčení semen (hrách, fazole)
- seznamování se světem kolem nás – kamarádi z celého světa, pojmy jako moře, pevnina, světadíly, cizokrajná zvířata
- oslava Dne dětí
- rozlišování druhů hmyzů, nebezpečí štípnutí
- činnosti směřující k prevenci úrazů a nezdravých návyků
- činnosti zaměřené k pochopení důležitosti i nebezpečí slunce
- činnosti zaměřené na rozvoj řečového projevu dětí – vyprávění, hodnocení
- časté výlety do přírody, občerstvení v přírodě
- pozorování počasí (bouřky, letní deště, teplé dny i noci), seznamování s koloběhem vody
- výtvarné a dramatické ztvárnění prožitků dětí (výlety, akce školy, zážitky)
- skupinová konverzace
- grafické napodobování symbolů
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- hry se slovy, slovní hádanky
- námětové hry a činnosti rozvíjející fantazii a představivost
- přípravy a realizace společenských slavností s rodiči

Očekávané výstupy:

- zvládat překážky, pohybovat se ve ztíženém terénu
- mít povědomí o některých způsobech osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- bránit se projevům násilí druhého dítěte
- popsat situaci, obrázek
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- spolupracovat s ostatními

- pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě v okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- sledovat očima zleva doprava
- bezpečně se orientovat v provozu
- částečně se orientovat v čase
- odpovídat za sebe a své jednání ve známých situacích
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přesto, že každý je jiný

6.4 Třídní vzdělávací programy

Třídní vzdělávací program se zpracovává a doplňuje během roku, zpravidla bývá připravován na tři měsíce dopředu. Je koncipován v podobě integrovaných bloků.

Integrované bloky se vztahují vždy k určitému tématu, vycházejí z praktických životních problémů a situací, nebo jsou zaměřeny k určitým činnostem, k praktickým aktivitám apod. Mohou tak mít podobu tematických celků, projektů či programů.

6.5 Doplnkové činnosti

Škola má dva doplňkové programy, které svým charakterem a způsobem realizace nijak nenarušují hlavní vzdělávací nabídku, ale smysluplně a účelně ji doplňují. Jedná se o seznamování se základy cizího jazyka a předplavecký výcvik.

Hravá angličtina

Učitelka je absolventkou lektorského kurzu. Hravá angličtina se realizuje jako součást činností v průběhu dne. Děti se s prvky cizího jazyka seznamují především v režimových momentech během dne.

Předplavecký výcvik

Předplavecké výuky se účastní nejstarší děti MŠ s písemným souhlasem zákonného zástupce. Výcvik je zahájen obvykle na jaře a má zpravidla 10 lekcí. Výuka probíhá v Novojičínském plaveckém bazénu pod dozorem kvalifikovaných lektorů pro plaveckou výuku. Učitelky MŠ vykonávají i nadále pedagogický dozor nad dětmi.

7 Evaluační systém

7.1 Předmět sebehodnocení

Sebehodnocení mateřské školy je prováděno jako součást evaluace Základní školy a Mateřské školy Šenov u Nového Jičína, příspěvkové organizace.

Za provedení sebehodnocení v MŠ zodpovídá vedoucí učitelka MŠ.

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v MŠ. Jedná se o systematické vyhodnocování, které slouží k zlepšení vzdělávacího procesu i podmínek vzdělávání, cílem je zkvalitnění práce v MŠ ve prospěch dětí.

Evaluací činnost MŠ probíhá na úrovni **školy, třídy a dětí.**

Evaluace podmínek školy - podmínky materiální, životospráva, psychosociální, organizační, řízení mateřské školy, personální, spolupráce se zákonnými zástupci, ostatními institucemi.

Evaluace průběhu a výsledků výchovně vzdělávacích činností

- dostatečně využívat metod prožitkového a situačního učení, společně s pedagogickými pracovníky zhodnotit, co chybělo, k čemu se vrátit

Hodnocení hlavních cílů, které si škola stanovila ve svém ŠVP

- podporovat kladný vztah k přírodě, environmentální výchova
- rozvíjet fyzickou zdatnost, pobyt dětí na čerstvém vzduchu s přiměřenou fyzickou zátěží
- rozvíjet psychickou zdatnost, vytvářet citově pozitivní vztah k přírodě
- kultivace estetického vnímání
- seznamování hravou formou s cizím jazykem
- vést k samostatnosti, rozhodování, rozvoj zdravého sebevědomí
- zdokonalování komunikativních dovedností
- zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky
- péče s talentovanými dětmi
- vztah k místu kde žijí
- účelné využití polohy MŠ

7.2 Časový plán sebehodnocení

Vnitřní systém

(hodnocení ze strany pedagogů, dalších zaměstnanců, dětí)

1. Úroveň školy

- 1x za 3 roky – funkčnost a efektivita ŠVP (všichni zaměstnanci MŠ)
- 1x ročně – roční plány (všichni zaměstnanci MŠ)
- 1x za 3 roky – podmínky vzdělávání, vlastní hodnocení školy (všichni zaměstnanci)
- 1x za 2 měsíce – pedagogické a provozní rady
- 1x týdně – organizační porady vedoucí učitelky s učitelkami v mateřské škole

2. Úroveň třídy

- roční hospitační plán – hospitace u jednotlivých učitelek MŠ (vedoucí MŠ)
- průběžně – funkčnost TVP (učitelky MŠ), plnění cílů, splněná očekávání, návrhy, opatření

3. Úroveň dětí

- IVP (dětí, které individuální plán potřebují) - průběžné zaznamenávání výsledků, hodnocení, závěry

- 3x ročně – písemný záznam do formuláře Evaluace dětí, vždy směrem k jednotlivci – ne ke skupině (učitelky MŠ)
- 2x ročně hodnocení individuálního rozvoje dětí, hodnocení vlastní práce, sebehodnocení, výsledky vzdělávání
- Je nutné, aby písemné záznamy, event. další doklady vypovídající o dítěti a pokrocích v jeho rozvoji a učení, byly považovány za důvěrné a aby byly přístupné pouze pedagogům v mateřské škole, popř. zákonným zástupcům. Pedagog by je měl využívat při své každodenní práci, při tvorbě individuálního vzdělávacího programu, pro komunikaci s dítětem i pro informaci zákonným zástupcům a neformální spolupráci s nimi.

Vnější systém

(hodnocení ze strany zákonných zástupců, pedagogů ZŠ, dalších odborníků včetně ČŠI)

1. Úroveň školy

- 1x ročně – zhodnocení, diskuze nad výsledky s pedagogy ZŠ
- 1x za 3 roky – dotazník zákonným zástupcům

2. Úroveň třídy

- každodenní ohlas zákonných zástupců při osobních kontaktech

3. Úroveň dětí

- zpětná vazba od zákonných zástupců

7.3 Prostředky sebehodnocení

Metody a techniky sebehodnocení

- Metody hodnocení a evaluace, které může předškolní pedagog v praxi uplatnit:
- Pozorování, opakované pozorování
- Rozhovor s dítětem, rozhovor se zákonnými zástupci, konzultace s ostatními odborníky, diskuse
- Rozbor herních aktivit dítěte
- Rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- Rozbor jazykových projevů
- Rozbor, analýza prací – výtvorů dítěte (kresby, výrobky apod.)
- Rozbor osobní dokumentace dítěte
- Anamnézy (rodinná i osobní)
- Sociometrické metody (rozbor chování a jednání dítěte ve skupině)
- Analýza vlastní pedagogické aktivity
- Rozhovory – každodenní, ústní hodnocení činností – diskuze
- Hospitace – rozbor hospitací – pozorování (nahodilé, plánované)
- Pedagogické porady
- Třídní a školní dokumentace
- Rozbor vlastní práce

7.4 Odpovědnost pedagogů

Evaluace práce pedagogů a provozních zaměstnanců

- práce učitelek při orientačních vstupech je hodnocena ústně
- písemně i ústně při hospitacích
- analýza dokumentace

Kritéria pro hodnocení pedagogů

- pedagogická činnost odpovídá filosofii školy
- respektování potřeb dítěte
- učitelka je vhodný vzor dítěte
- vztah k dětem a rodičům
- profesionalita, odbornost, další vzdělávání
- vyváženost činností
- plánování, příprava na činnosti
- prostorové uspořádání třídy, estetické obměňování hracích koutků
- pestrá nabídka činností, hraček
- komunikace se zákonnými zástupci

Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců

- dodržování vnitřních norem, pracovního řádu, pracovní doby
- udržování prostor školy a zahrady v čistotě a pořádku
- spolupráce s vedoucí učitelkou
- vztah k dětem a jejich zákonným zástupcům
- dodržování hygienických a bezpečnostních zásad